

Spis treści

Wprowadzenie	7
I. WARTOŚCI – USTALENIA TEORETYCZNE	15
1. Rozumienie i poznawanie wartości	17
1.1. Potoczna konceptualizacja wartości	18
1.2. Status wartości	19
1.3. Sposoby poznawania wartości	24
2. Typologie i hierarchie wartości	27
2.1. Typologie wartości	28
2.1.1. Filozoficzne typologie wartości	28
2.1.2. Empiryczne typologie wartości	31
2.2. Hierarchie wartości	40
Podsumowanie	45
II. URZECZYWISTNIANIE WARTOŚCI	47
1. Wartościowanie – ustalenia ogólne	49
1.1. Wartościowanie a ocenianie	52
1.2. Wartościowanie afektywne i refleksyjne	53
2. Wartości a działanie	56
2.1. Czynniki warunkujące urzeczywistnianie wartości	58
2.2. Indywidualne hierarchie wartości	63
2.3. Wartości w kontekście cierpienia	67
3. Dysonans aksjologiczny – uwarunkowania i konsekwencje	68
3.1. Natura i kultura w człowieku	69
3.2. Wiedza i przekonania a czyny moralne	74
3.3. Wewnętrzne konflikty wartości	77
Podsumowanie	84
III. KULTURA W KONTEKŚCIE WARTOŚCI	87
1. Kultura – komunikowanie wartości	89
2. Wspólne wartości kulturowe	93
2.1. Wartości wspólne w rozważaniach teoretycznych	95
2.2. Wartości wspólne w badaniach antropologicznych	97

3. Współczesne konflikty wartości – kryzys cywilizacji	105
Podsumowanie	116
IV. EDUKACJA – KSZTAŁCENIE I WYCHOWANIE	119
1. Pojęcie edukacji	121
2. Cele edukacji	131
2.1. Cele a wartości	131
2.2. Wartości i cele edukacji	137
2.3. Cele a sens życia	143
3. Ideał wychowania	148
Podsumowanie	155
V. WYMIARY EDUKACJI AKSJOLOGICZNEJ	157
1. Edukacja aksjologiczna w rodzinie	165
1.1. Modele rodziny – style wychowania	165
1.2. Rozmowa w rodzinie – wspólne odkrywanie wartości	180
2. Instytucjonalny wymiar edukacji aksjologicznej	185
2.1. Style wychowania instytucjonalnego	186
2.2. Sytuacja wychowawcza	194
2.3. Emocje w edukacji aksjologicznej	197
2.4. Wolność w procesie edukacji	201
3. Kultura masowa w edukacji aksjologicznej	207
3.1. Od nadawcy do odbiorcy – standardy komunikacji masowej	210
3.2. Między nadawcą a odbiorcą – treść przekazu	213
4. Indywidualny wymiar edukacji aksjologicznej	218
4.1. Dojrzałość wewnętrzna – cel edukacji aksjologicznej	218
4.1.1. Filozoficzne koncepcje rozwoju wewnętrznego	221
4.1.2. Psychologiczne i pedagogiczne koncepcje rozwoju wewnętrznego	228
4.1.3. Motywacja do działania – interes a wartości	235
4.2. Samowychowanie – w kierunku Ja idealnego	238
4.2.1. Od wychowania do samowychowania	239
4.2.2. Refleksja – podstawa samowychowania	245
Podsumowanie	252
VI. MODEL AKTYWNOŚCI AKSJOLOGICZNEJ	263
Zakończenie	283
Summary: Axiological Education. An Outline	287
Bibliografia prac cytowanych i przywoływanych	303
Nota edytorska	316
Indeks osobowy	317